

STRUCTURA EXAMENULUI DE LICENȚĂ

SESIUNEA IUNIE 2016-FEBRUARIE 2017

STRUCTURA

Examenul de licență se va desfășura în cadrul a două probe separate:

1. Proba scrisă (examen-grilă),
2. Proba orală (prezentarea și susținerea lucrării de licență).

Nota finală a examenului de licență este media aritmetică a rezultatelor/notelor obținute la cele două probe.

1. PROBA 1: Examen SCRIS (grilă)

Conținut

Proba scrisă evaluează cunoștințe fundamentale și de specialitate în psihologie. Cunoștințele de specialitate se referă la domeniile: (a) evaluare psihologică, statistică și metodologie, (b) psihopatologie și psihoterapie, (c) psihologia muncii și organizațională și (d) psihologia dezvoltării, învățării, educației și consilierii vocaționale. Itemii testului grilă se vor referi la domeniile și disciplinele (teme) prevăzute în lista tematică (tabelul de mai jos). Fiecare item al testului-grilă are un set de 4 variante de răspuns, dintre care numai una este corectă. Itemii au valoare egală de punctaj. Din suma punctajelor tuturor itemilor se pot obține 9 puncte. Un punct se acordă din oficiu.

Organizare

Proba scrisă durează 3 ore.

Tabel 1. Tematica examenului de licență.

Secțiunea	Domeniul	Tematica	Bibliografie
Cunoștințe fundamentale			
Discipline			
Introducere în psihologie/ Epistemologie aplicată în psihologie		Niveluri structural-funcționale ale psihicului - conștientul, subconștientul, inconștientul. Conștiința ca ipostază a psihicului - Etape în definirea conștiinței, Discuții și controverse actuale cu privire la conștiință. Subconștientul ca ipostază a psihicului - loc în psihologie; etape în definirea subconștientului; caracteristici și roluri ale subconștientului. Inconștientul ca ipostază a psihicului - Definirea inconștientului; Natura și rolurile inconștientului. Tipuri de relații între conștient și inconștient	Zlate, M. (2000). Introducere în Psihologie. Iași: Editura Polirom (pp. 243-248; 258 – 263; 267 – 279). Zlate, M. (2009). Fundamentele psihologiei. Iași: Editura Polirom . Aniței, M. (2010), Fundamentele psihologiei, București: Editura Universitară (selectiv în raport cu tematica). Negovan, V., Stanciu, M. (2014, ediția a doua). Ghid de studiu al specificului cunoașterii științifice în psihologie. București: Editura Universitară. (selectiv în raport cu tematica).
Fundamentele psihologiei		Teorii ale motivației. Motivarea acțiunii personale, frustrarea și agresivitate. Afectivitate: tonurile afectivității; Modelul celor patru sisteme motivationale afective: furia, bucuria, tristetea, frica.	Aniței, M. (2010). Fundamentele psihologiei, București: Universitară. pp. 347-357, 374-382, 387-390, 393-401, 401-419.
Statistică		Concepte fundamentale (noțiunea de variabilă, măsurarea în psihologie, statistica parametrică / nonparametrică, scale de măsurare și variabile, studii experimentale / corelazionale, populație / esanțion, statistica descriptivă / inferențială; Statistica inferențială-concepte fundamentale; Teste parametrice (Test t independente/dependente, ANOVA, Coeficientul de corelație liniară Pearson).	Popa M. (2008). Statistica pentru psihologie. Polirom: Iasi. Gravetter F. J., & Wallnau L.B., 2007, Statistics for the Behavioral Sciences, 7-th edition, International student edition, Thomson Wadsworth.
Psihologia personalității	Abordarea biologică a personalității	Genomul uman. Epigenomul. Neuronul: creierul și neurotransmițătorii. Hormonii și temperamentul. Interacțiuni între genetic și mediu. Mediul îmbogățit și activarea genetică. Mediul ostil și activarea genetică. Environmentul și activarea genetică în cazul oamenilor.	Cretu, R.Z (2012) <i>Cercetari actuale in psihologia personalitatii</i> . Bucuresti Editura Universitara. p.11-14, p17-43,
	Biologia temperamentului	Dimensiuni temperamentale: Extraversia. Sistemele BIS-BAS. Inhibiția. Asimetria cerebrală și reactivitatea emoțională. Biochimia extraversionii. Nevrotismul. Biochimia nevrotismului. Psihotismul/impulsivitatea. Fațeta căutării de senzații. Biochimia căutării de senzații. Agresivitate versus agreabilitate. Un model psihobiologic al personalității. Experiență și auto-reglaj temperamentale.	pp. 45-70.
	Abordarea psihanalitică	Teoria psihanalitică a personalității (S. Freud). Abordarea psihanalitică post-freudiană: concepțiile lui CG Jung, A. Adler, E. Fromm, E. H. Erikson.	Cretu, R.Z (2012) <i>Perspective clasice in psihologia personalitatii</i> . Bucuresti Editura Universitara. p.22-48.
	Abordarea psihometrică	Modelul clasic dispozițional (Modelul trăsăturilor dispoziționale). Concepția lui Allport. Concepția lui Cattell. Concepția lui Eysenck. Modele Big Five. Critici formulate cu privire la modelul trăsăturilor. Modelul interacționist. Două viziuni teoretico-metodologice în modelul interacționist. Modelul condițional dispozițional.	p.49-78.
	Abordarea fenomenologică a personalității	Teoria constructelor personale (G. Kelly). Teoria auto-actualizării (C.Rogers).	Cretu, R.Z (2012) <i>Perspective clasice in psihologia personalitatii</i> . Bucuresti Editura Universitara. p.82-98.pp.102-116. Cretu, R.Z (2012) <i>Perspective clasice in psihologia personalitatii</i> . Bucuresti

Abordarea comportamentală a personalității	Condiționarea clasică (I. P. Pavlov). Condiționarea clasică a emoțiilor (J. B. Watson). Condiționarea operantă (B. F. Skinner).	Editura Universitara. p.123-132
Teorii social-cognitive ale personalității	Teoria învățării sociale (J. Rotter). Învățarea observațională (A. Bandura). Teoria social-cognitivă bazată pe variabile persoană (W. Mischel).	Cretu, R.Z (2012) <i>Cercetari actuale in psihologia personalitatii</i> . Bucuresti Editura Universitara. p.103-123.
Teoria sistemului cognitiv-afectiv al personalității (CAPS)	Asumpții CAPS. Organizarea elementelor. Particularități de funcționare. Tipuri posibile de unități cognitiv-afective. Specificul idiografic al CAPS. Modelarea neuronală a personalității. Elementele unei rețele neuronale. Simularea unei rețele neuronale pentru un caz individual. Simularea unei rețele neuronale în cazul diadei.	

Cunoștințe de specialitate

Discipline

Metodologia cercetării psihologice și Evaluare psihologică	Metodologia cercetării psihologice	Metodă și metodologie în cercetarea psihologică, Niveluri ale cunoașterii în psihologie, Funcțiile teoriilor psihologice, Analiza relațiilor dintre nivelurile cunoașterii psihologice. Metoda observației. Modele de cercetare. Selecția subiecților. Experimentul. Ancheta. Strategii de cercetare psihologica. Etapele cercetării psihologice.	Mincu, C.L. ((2014). <i>Introducere în metodologia cercetării psihologice</i> . București: Editura Universitara (pp.9-18; 34-41; 63-80, 87-92,100-120) Zlate, M. (2000). <i>Introducere in psihologie</i> . Iași: Editura Polirom.(124-139,385-386, 388-405)
Bazele teoretice ale evaluării psihologice	Necesitatea socială a evaluării psihologice: domenii aplicative;; Evaluare, testare și măsurare în psihologie; Metode de evaluare psihologică: calitative și cantitative; Standardizare: procedura, scoruri (brute și standardizate), interpretarea (norme); Evaluare și eroare: eroarea standard a măsurării, scoruri reale și obținute, surse de eroare în evaluare; Caracteristici psihometrice: validitate, fidelitate, dificultate; Clasificarea testelor (Anastasi). Etica evaluării psihologice: principii și standarde aplicabile în evaluarea psihologică.	Mitrofan, N., 2009, Testarea psihologica. Aspecte teoretice si practice, Polirom, Iasi. Nedelcea, C, & Ion, A., 2014, Evaluarea psihologica. Introdcre in evaluarea psihologica. Evaluarea psihologica a personalitatii, Sitech, Craiova. Anastasi, A & Urbina, S., 2003, Psychological Testing, Pearson Education Inc., Singapore. Kline, P., 2000, The handbook of psychological testing (Second Edition), Routledge, London and New York.	
Evaluarea psihologică a personalității	Modele teoretice ale evaluării: teoria trăsăturilor și teoria tipurilor; Personalitatea ca predictor; Interpretarea scorurilor la scalele de personalitate; Detecția erorilor; Instrumente psihometrice: CPI; EPQ; Modelul Big-Five și instrumentele de evaluare de tip Big-Five;	Aiken, L.R., 1999, Personality assessment. Methods and practices, Hogrefe & Huber, Seattle, Toronto, Bern, Gottingen. Nedelcea, C, & Ion, A., 2014, Evaluarea psihologica. Introducere in evaluarea psihologica. Evaluarea psihologica a personalitatii, Sitech, Craiova.	
Evaluarea psihologică a aptitudinilor și inteligenței	Modele privind structura aptitudinilor și inteligenței; Taxonomia aptitudinilor umane a lui Fleishman; Teste și Baterii pentru măsurarea aptitudinilor cognitive (prezentare generala Raven, Stanford Binet, Cognitrom Assessment System)	Luca, A., 2014-2015. Evaluarea aptitudinilor și inteligenței. Suport de curs, Universitatea din București. **** <i>Bibliografie suplimentara</i> Edwin A., F., Reilly M., E., trad. Pitaru H., Iliescu d., Coldea D., (2008), Ghidul aptitudinilor umane: definirea si masurarea aptitudinilor umane, ED. Sinapsis, Cluj Napoca (p.5-p.64) Iliescu, D., Liviņi, R.,(coord), Luca, A., Nedelcea, C., Pop, O., Chetreanu, G., Constantinescu, (2007), <i>Jackson Vocational Interest Survey (JVIS) – Manual tehnic și interpretativ</i> , Ed. Sinapsis, Cluj-Napoca (p.7-p.68) Raven, J. C. Raven, J. H. Court, (2003), „Manualul testelor Matrici Progressive Raven și al Scalelor de Vocabular – Prezentare generală”, Editura ASCR, Cluj Napoca (p1-p50). Roid, G., H., Stanford-Binet Intelligence Scales (SB5), Fifth Edition, (2003), Riverside Publishing Tulsky, D., Zhu, J., Ledbetter, M., (1997), WAIS-III Technical Manual (Wechsler Adult Intelligence Scale & Wechsler Memory Scale), Paperback	

<hr/>			
Psihopatologie și Psihoterapie	Psihopatologie	<p>Schizofrenia - Prezentare generala, Simptome, Tipuri, Prevalenta schizofreniei în funcție de sex, Teorii biologice și psihosociale ale schizofreniei</p> <p>Fobiile - Caracterizarea generală a fobiilor; Cauzele apariției și dezvoltării fobiilor; Simptomatologia fobiilor și consecințele în plan individual și social; Clasificarea fobiilor; Sociofobia</p> <p>Tulburările disociative și somatoforme – Tulburările disociative (Tulburarea de identitate disociativa, Fuga disociativa, Amnezia disociativa, Tulburarea de depersonalizare); Tulburările somatoforme (Tulburarea de conversie, Tulburarea de somatizare și Tulburarea algică, Hipocondria, Tulburarea dismorfică corporala)</p> <p>Alcoolismul – Aspecte teoretice, Consumul de alcool și complicațiile induse de alcool, Diferențele de gen și vârsta în consumul de alcool, Efectele psihologice ale consumului de alcool</p>	<p>Dindelegan, C. (2012). Incursiune în psihopatologie și psihologie clinica. București: Editura SPER. pp. 47-60, pp. 67-83, p.103-124.</p>
	Psihoterapie	<p>Orientări și metode în psihoterapie: Abordările psihodinamice, Abordările umanist-experiențiale și holiste, Abordările comportamentale</p> <p>Psihoterapiile de familie: Terapia de familie a lui M. Bowen, Terapia structurală de familie, Terapia experiențială a comunicării, Terapia strategică de familie, Terapia sistemică de familie, Terapia narativă de familie</p>	<p>Mitrofan, L., & Dumitrache, S. D. (2010). Compendiu de fobii. București: Editura SPER. pp. 9-35, pp. 183-188.</p> <p>Mitrofan, I. (2008). Psihoterapie. Repere teoretice, metodologice și aplicative. București: Editura SPER. pp. 82-90, 93-123, 161-166, 167-169, 170-171, 171-172, 173-174, 174-179, 180-183.</p>
<hr/>			
Psihologie a muncii și organizațională	Recrutarea și selecția personalului	<p>Etapile recrutării și selecției personalului; metode de recrutare și selecția personalului; interviul de selecție ca etapă în selecția personalului-definiție, aspecte și particularități; taxonomia interviurilor; formele interviului</p>	<p>Chraif, M. & Aniței, M. (2011). Metoda interviului în psihologia organizațională și a resurselor umane, Iași: Polirom. pp. 33-62 (Clasificarea/taxonomia interviurilor și formele interviului. Cap 2: 2.1; 2.2 și 2.3.).</p>
	Analiza muncii	<p>analiza muncii centrată pe post, respectiv pe sarcina de muncă (job description), analiza muncii centrată pe deținătorul postului de muncă (job specification) tipuri, etape, integrarea prin mentorat</p> <p>teorii, modele</p>	<p>Pânișoară G., & Pânișoară I. O.(2005), Motivarea eficienta. Iași: Polirom.</p> <p>Pânișoară G., & Pânișoară I.O.(2006), Integrarea în organizații. Iași: Polirom.</p> <p>Pânișoară G., & Pânișoară I.O.(2005), Managementul resurselor umane (ed. II). Iași: Polirom.</p>
	Integrarea organizațională, Comunicarea organizațională	<p>caracteristici, bariere în comunicarea organizațională (bariere situate la nivelul indivizilor din organizații, respectiv nivelul organizației), ameliorări specifice problemelor organizaționale.</p>	<p>Pitariu, H.D., & Chraif, M. (2009). Analiza muncii. Proiectarea fișelor de post. supliment al revistei de psihologia resurselor umane. Cluj-Napoca: ASCR. pp. 16-35 și pp. 50 (schema unei fișe de post.).</p>
	Evaluarea în organizații	<p>Funcțiile evaluării; modele și metode de evaluare organizațională; greșeli de evaluare; modalități de acordare a feedback-ului; enumerarea și descrierea etapelor de construire a scalelor cu ancore comportamentale după Maiorca (1997)</p>	<p>Pitariu H. D., & Chraif, M. (2009). Validarea scalelor cu ancore comportamentale. Revista de Psihologie, 3/4.</p> <p>Zlate, M. (2004, 2007) Tratat de psihologie organizațional-managerială (vol. 1, 2). Iași: Polirom.</p>
	Motivarea organizațională	<p>tipuri, structuri motivaționale; teorii organizaționale (Alderfer, Herzberg, McClelland, Adams); factori organizaționali ai motivării (structura postului, politica salarială); strategii formale și informale de motivare</p>	
<hr/>			
Psihologia dezvoltării, psihologia educației, învățării și consiliere vocațională	Psihologia dezvoltării	<p>Stadiile dezvoltării intelectuale după J. Piaget; Stadiile dezvoltării psihosexuale după S. Freud; Stadiile dezvoltării psihosociale după E. Erikson; Stadiile dezvoltării psihomorale după L. Kohlberg; Problematika atașamentului – concept (teoria lui J. Bowlby), faze, tipuri (M. Ainsworth), modalități experimentale de studiu; Importanța jocului în dezvoltarea copilului: definire, stadii, tipuri; Procesul identificării la copil: prin diferențiere, prin afiliere, prin observație și imitație, prin</p>	<p>Golu, F. (2010). Psihologia dezvoltării umane. București: Ed. Universitară. pp. 27-31, 97-100, 130-132, 121-123, 205-206, 215-217, 255, 272; 275-276, 298-299, 290.</p>
<hr/>			

Psihologia educației și învățării	<p>cogniție; Teorii cu privire la adolescență; Criza de originalitate din adolescență (definire, caracteristici, etape, manifestări); Tipuri de relații maritale; Aspecte critice și conflictuale ale perioadei maturității (dualitatea perioadei, criza vârstei de mijloc); Teoriile adaptării la bătrânețe; Stadiile perioadei bătrâneții.</p> <p>Modalități de definire a învățării; Perspective de abordare, teorii și modele ale învățării (modele asociaționiste ale învățării, modelul gestaltist al învățării, modelele cognitiviste ale învățării, modelele constructiviste ale învățării, modelele actuale și de perspectivă ale învățării). Stilul de învățare – expresia eficienței în învățare; evoluția unui concept controversat.</p> <p>Sistemul psihocomportamental al elevului în activitatea de învățare în școală: Factorii cognitivi și noncognitivi ai învățării în școală; Stimularea și energizarea activității de învățare în școală; Personalitate și învățare; Diferențe individuale în învățare: paternurile de dezvoltare, aptitudinile, inteligența, creativitatea, autonomia și independența personală.</p>	<p>Negovan Valeria (2006). <i>Introducere în psihologia educației</i>. București: Editura Universitară (84 – 87; 106 – 117; 124 – 143).</p> <p>Negovan Valeria (2010). <i>Psihologia învățării. Forme, strategii și stil</i>. București: Editura Universitară (pp: 28– 59; 215 – 217; 225 - 235)</p> <p>Zlate, M. (coord) (2001). <i>Psihologia la răspântia mileniilor</i>. Iași: Editura Polirom (selectiv în raport cu tematica).</p>
Consiliere vocațională	<p>Teorii privind alegerea carierei: J. Holland, A.Roe, D.Tiedeman, E.Schein, D.Super. Consilierea carierei. Managementul și automanagementul carierei Etapele procesului de consiliere. Analiza SWOT</p>	<p>Mincu, C.L. (2011). <i>Consiliere vocațională</i>. București: Editura CREDIS. (pp. 23-48).</p> <p>Tăsica, L. (2007). Analiza SWOT. În Jigau, M. (coord.). <i>Consilierea carierei</i>. București: Editura Sigma (pp. 199-214)</p> <p>Szilagy, A.M.A. (2008). <i>Manualul consultantului în cariera</i>. București: Editura Institutul European (pp. 69-83).</p> <p>Zlate, M. (2004). <i>Tratat de psihologie organizațional-managerială</i>. Iași: Editura Polirom (369-373, 373-379).</p>

2. PROBA 2. Prezentarea și susținerea lucrării de licență (oral).

Coordonatorii lucrărilor vor întocmi referatul de apreciere notând lucrarea cu unul din calificativele "admis" sau "respins".

Pentru lucrările notate de coordonator ca admise, membrii comisiei vor acorda note evaluând conținutul tezei și calitățile prezentării orale. Nota finală pentru proba de susținere orală a tezei rezultă din media aritmetică a notelor propuse de membrii examinatori ai comisiei. Grila de notare a tezei este prezentată în tabelul de mai jos.

Tabelul 2. Standarde/ criteriile de realizare (& evaluare) a tezei/lucrării de licență.

Criteria	Comentariu	Max	Scor obtinut
1 Documentare teoretica		25	0
1,1 Cantitatea surselor bibliografice	Documentarea teoretica a lucrarii indexeaza suficiente surse din literatura de specialitate.	5	-
1,2 Calitatea surselor bibliografice	Documentarea face apel la surse stiintifice, de actualitate si relevante in raport cu tema/obiectivul urmarit.	5	-
1,3 Ințelegerea rezultatelor anterioare	Documentarea face dovada cunoasterii si intelegerii corecte a semnificatiei pe care o au rezultatele anterioare obtinute in acele lucrari care au fost luate ca baza de referinta bibliografica. Aceste rezultate sunt prezentate inclusiv ca valori numerice (exemplu: magnitudine a relatiilor sau diferentelor, marime a efectului), preferabil si in organizare tabelara.	5	-
1,4 Utilizarea rezultatelor anterioare in argumentatie	Ideile teoretice si rezultatele empirice retinute in urma documentarii sunt articulate coerent si orientate cu necesitate spre obiectivele de cercetare urmarite de student.	5	-
1,5 Citarea corecta a referintelor	Sursele sunt citate corect atat in text, cat si in bibliografia finala (corespondenta 1:1 intre text si bibliografie).	5	-
2 Obiective si ipoteze		15	0
2,1 Formularea obiectivelor	Obiectivele cercetarii sunt clar formulate	5	-
2,2 Motivarea obiectivelor	Obiectivele urmarite sunt motivate de student din perspectiva necesitatii si utilitatii realizarii unui nou demers empiric.	5	-
2,3 Claritatea ipotezelor	Ipotezele reprezinta operationalizari corecte ale obiectivelor formulate. In fiecare ipoteza sunt specificate variabilele si relatiile expectate intre acestea.	5	-
3 Metoda si design		30	0
3,1 Strategia de esantionare	Strategia de esantionare este motivata.	3	-
3,2 Volumul esantionului	Marimea esantionului ales este argumentata din prisma: a). puterii statistice asteptate (inclusiv prin comparatie cu rezultatele anterioare din literatura); b). adecvarii in raport cu metodele si procedurile ce urmeaza a fi aplicate.	4	-
3,3 Operationalizarea variabilelor	Operationalizarea variabilelor este corect realizata. Pentru variabilele masurate cu instrumente psihometrice sunt prezentate valorile de fidelitate si validitate.	4	-
3,4 Tipul variabilelor	Este prezentata corect calitatea fiecarei variabile (independenta, dependenta, moderatoare, mediatore) in cadrul fiecarei proceduri performate.	3	-
3,5 Tratamentul variabilelor	Tratamentul in cercetare este adecvat in raport cu ipoteza si corect prezentat in lucrare.	4	-
3,6 Adecvarea procedurilor statistice	Procedurile statistice sunt adecvate in raport cu ipotezele supuse verificarii si cu tipul de date care au fost recoltate.	4	-
3,7 Prelucrările statistice	Prelucrările statistice sunt derulate corect; rezultatele sunt interpretate corect din punct de vedere statistic.	4	-
3,8 Rezultatele statistice	Rezultatele statistice sunt prezentate corect conform standardului APA6	4	-
4 Discutii si concluzii		20	0
4,1 Semnificatia rezultatelor	Rezultatele sunt interpretate corect din perspectiva semnificatiei lor psihologice.	5	-
4,2 Implicatia teoretica a rezultatelor	Este prezentata clar implicatia teoretica si practica a rezultatelor obtinute; rezultatele obtinute de student sunt comparate cu cele din literatura de specialitate, care a constituit baza de formulare a ipotezelor prezente.	10	-
4,3 Concluzii	Concluziile sunt sustinute de rezultatele empirice obtinute (sunt absente speculatiile fara acoperire la nivelul rezultatelor cercetarii realizate de catre student).	5	-
TOTAL	-	100	10

Director Departament Psihologie
Prof. univ. dr. Eugen Avram